

Szerkesztőség: Hadórhivatal és
Nyomda: Bulev Regele Ferdinand
(József Köherceg-ut) 4.
Telefon: 151. — Szerkesztő: ...
Közlőny. Arad: — Az Aradi
Nyomda vállalat tulajdona. Ki-
adása: — rotációs nyomás. A
Mecsenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

Előfizetési árak: Évente
840. félre 420. negyed-
évre 210. havonta 70. Lej.
Külföldre havi 50. Lej. fel-
tét. —: Erves szám 3. Lej.
Vasárnap 5. Lej. —: (Buc-
restiben 50. bani felár.)
Hirdetések tarifa szerint: —

49-ik évfolyam, 255. szám *

Főszerkesztő: SIAUBER JOZSEF
1897—1932.

Szombat, 1933. november 11

Az elítélt őrszoba

Temesváron történt. Egy fiatal munkanélküli legény, akit özvegy édesanyja aznap éhesen várt haza — lopott. Ahelyett, hogy folytatta volna a lélekszikkasztó kilincseléseket a munka után, ahelyett, hogy kéregetni indult volna, — máséhoz nyult. Lopott, mert éhes volt. Mert az anyjának kellett. Lopott és akárhogy is intézte el ezt a kérdést Victor Hugo, Dosztojevszkij vagy Knut Hamsun, — a törvény büntetését szab a tolvajra s végrehajtó közegét utján maga elé idézi, hogy ítéletet mondjon felette.

Temesváron is ez történt. Csak közben az ügy váratlanul komplikálódott. Annyira, hogy a rendőrség közbelépésétől a bírói tárgyalásig vezető átmeneti uton az egész jogi komplexum változást szenvedett.

A rendőri őrszobában megállapította az egyik rendőri közeg, hogy a tolvaj — éppen egy rendőrtől lopott. Ez a ténymegállapítás annyiban befolyásolta az igazságszolgáltatási eljárást, hogy a közrendőr és a detektív feljogosítottnak érezte magát arra, hogy azonnal magára vegye az ő szerepük után várakozó bíró feladatát is. A detektív megejtette a vádlott kihallgatását a temesvári rendőri őrszobában, aztán nyilván tanácskoznival vonult vissza kollegáival, mert ítéletet hoztak. Az ítélet duplán marasztaló volt. Az ítélet — a rendőri őrszoba legénységének bírói ítélete — tragikus verdiktet tartalmazott. A tolvaj lopott, tehát bűnös. A tolvaj rendőrtől lopott, tehát kétszeresen bűnös. S mivel a törvényben az van írva — hallották valahol — hogy a bűnösnek el kell vennie büntetését a rendőri őrszoba büntetett megalázó, szörnyűséges, barbár módon.

Mi történt...? Ezt kérdezi a temesvári bíróság is most a rendőri őrszobától. Az egykori bírától, akik ma feszes vigyázz-ban állanak az igazi bírói ítélőszéke előtt, míg mögöttük felsikolt a tolvaj özvegy édesanyja: Reggel egészségesen vitték el — és estére egy összetörött hullát mutattak nekem...! A rendőri őrszoba bírái. Mi történt? Ezt kutatják, ezt valatják a tudós ítélő-mesterek. Az őrszoba feszes vigyázz-ban hallgat. S ha megszólal: köntörfalazik. A rendfenntartás és az igazságszolgáltatás közegei néznek szembe egymással a temesvári bíróságon, irtozatos feszültségű csendben, mert egy, egyetlen egy hang sikoltja a rettenetes vádat a bírósági feszület előtt: „Agyonverték a fiamat!” Agyonverték a temesvári őrszobában, mielőtt bírái elé állhatott volna.

A halott munkanélküli szája néma és nem tudhatja elmondani tanuvallomását a bíróság előtt. A tolvajból, a vádlottból vádlót csináltak a temesvári rendőri őrszobában azok, akik halálosan-sújtó ököllel büntettek, miután illetéktelenül ítélkeztek. A bíróság elnökének száján önkéntelen szaladt ki talán az őszinte, mélyről jövő, emberi felháborodás: „Jaj annak, aki a maguk kezei közé kerül...!”

Hát így vagyunk. Az elnök akaratlanul is kimondotta a marasztaló ítéletét, mielőtt a törvény szava érvényesült volna. A tolvaj kétségtelenül büntetését érdemel. — de azok, akik verték, a rendes gyilkos büntetésének kétszeresére szolgáltak rá. Nem lehet tünni, hogy egy jogállamban embereket verjenek agyon a detektívek a rendőri őrszobában, a rendfenntartás szervei. Nem lehet tünni, hogy szadista egyének aláássák a rendőrség intézményének tekintélyét és megingassák hitében iránta a polgárság bizalmát. Elrettentő verdiktet várt az ország közvéleménye a temesvári közép-kori büntény tettesével szemben s a hat hónapi fogházra szóló ítélet után, most a civilizált világ, az államügyésszel együtt, a büntető igazságszolgáltatáshoz súlyosbításért fellebbez-

Ma dönt a király a kormány sorsáról

Mirto titokzatos hajnali tárgyalásai Sinaiában. Titulescu Ducát ajánlja kormányelnökségre. Maniu „redivivus“?

Az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítójának telefonjelentése a döntő szombati napot megelőző legújabb eseményekről

Mirto a nemzeti-parasztpárt elnöki tanácsának megbízásából tegnap este Sinaiába utazott. A miniszter éjjel fél tizenkét ókor érkezett meg Sinaiába, ahol a Caraiman-szállodába hajtatott. Itt Puia Dumitrescu a király magánitkára fogadta Mirtot, aki nem ment királyi

kihallgatásra. A király magánitkára rövidesen visszatért a kastélyba, ahonnan éjjel két ókor ismét felkereste a Caraiman-szállodát, ahol azután hajnali négy óráig tárgyalt Mirtoval. A miniszter délelőtt 10 órakor tért vissza a fővárosba.

Ellenzékbe vonul vissza a nemzeti-parasztpárt

A lapok szerint egyébként a nemzeti-parasztpárti kormány elnöki tanácsulése viharos lefolyású volt. Nagy feltűnést keltett az Adeverul szerint, hogy éppen Vaida miniszterelnök javasolta a választási harctól való visszavonulást. Vaida — írja a lap — csak hosszas rábeszélések után állott el indítványának keresztülvitelétől, amikor a terv ellenzői azzal érveltek, hogy jelen körülmények között a teljesen intranszgens magatartás csak ronthatja a párt helyzetét. Hir szerint

Titulescu volt az, aki azt javasolta Vaidának, hogy utódjának ajánlásakor, ne választási kormány alakítását ajánlja a királynak, hanem Duca kormányelnökségét javasolja.

A Tempo értesülése szerint a valószínűleg kormányrajutó Duca-kabinet tárcái így oszlanának meg: Külügyminiszter: Titulescu. Hadügyminiszter: a Zeletzky-ügyből jólismert Puica tábornok. Pénzügyminiszter: Dinu Bra-

tianu. Közoktatásügyi miniszter: Angheliescu. A Tempo értesülése szerint rövidesen összehívják a nemzeti-parasztpárt Erdélyi Tartományi Vezetőségét, még pedig Kolozsvárra, hogy állást foglaljon az új eseményekkel szemben. A lap azt írja, hogy ez alkalommal nem is annyira Maniu és Vaida frakciói ütköznek majd egymással, hanem a tanácsulés már az új kormány elleni közös ellenzéki küzdelem jegyében zajlik majd le. Egyébként a miniszterelnökség hivatalos kommunikét adott ki, amely így szól:

— Teljesen fantasztikusok azok a hírek, amelyek szerint a nemzeti-parasztpártban hangok hangzottak volna el Titulescu ellen. Le kell szögezni, hogy a nemzeti-parasztpárt minden egyes tagja szeretettel és megbecsüléssel viseltetik a külügyminiszter személye iránt, akinek a párttal szembeni őszinte támogatásáról a párt minden egyes tagja meg van győződve.

Ismét Maniunak ajánlják fel a pártelnökséget

Az elmúlt éjszaka folyamán Badacsony és Bucaresti között hosszas telefon-beszélgetés folyt le, amelynek során Maniu Gyula ismétleten is kijelentette, hogy egyelőre nem kíván aktív szerepet vállalni a politikában. A választási küzdelmekben hajlandó ugyan támogatni a pártot, de csak a saját programja alapján. A Curentul értesülése szerint

Vaida miniszterelnök az eseményekből levonja a következtetéseket és visszavonul a párt vezetésétől, amelyet ilyen körülmények között ismét Maniunak ajánlanak fel.

Abban az esetben, ha Maniu sem vállalná a pártelnökséget, akkor Mihalache kerülhet a párt élére.

Titulescu külügyminiszter, akit tegnap királyi kihallgatáson jelent meg, éjszaka egy óráig tárgyalt Vaida Sándorral. A hosszas tanácskozásokból arra következtetnek, hogy Titulescu az uralkodótól valamilyen különleges megbízást kapott. Titulescu egyébként az újságíróknak a következőket jelentette ki:

— Hivatalos minőségben járok, tehát sem a királyi audienciáról, sem pedig az általános politikai helyzetről nem nyilatkozhatom. Az óvatosság az újságírók és a politikusok számára kitűnő erény. Az élénk képzelő tehetség csak csabodásoknak lehet a szülőanyja.

Az eddigi hírek szerint a választásokat december 17-re tűzik ki.

Lupu november 14-re összehívta pártja végrehajtó-bizottságát. Lupu dr.-nak állítólag az a szándéka, hogy a kisebb pártokat blokkba

tömörítse, amely a választásokon egységesen lépne fel. A georgisták lapja, a Miscarea támadja Ducát és szemére veti, hogy ő volt az, aki a hozzá közelálló lapokban elterjesztette a hírt, hogy a kormányalakításra ő kap megbízást.

„Vigyázzon Duca — figyelmezteti a Miscarea — és ne feledje el, hogy Romániában a válságok elintézésénél nem egyszer történtek már meglepetések...”

A válsággal kapcsolatban hangoztatják, hogy

mindenképpen csak francia-barát kormány jöhet. Ennek kisebbségi politikája elsősorban a szászokat érintené,

mert a vezető román politikusok nem nézik jó szemmel, hogy a szászok között a nemzeti-szociálisták egyre jobban terjed.

A király elhalasztja vasárnapi programját: hétfőig vége a válságnak

Tudósítónk jelenti, hogy a király holnap reggel autóval Bucarestbe utazik, ahol délután fogadni fogja Vaida-Voevod Sándort, aki ez alkalommal nyújtja be a kabinet lemondását. Ezt követően a király a törvényhozás két házának elnökeit, Costachescu és Pop C. Istvánt fogadja, majd megkezdődik a konzultáció a pártvezérekkel. A kormányválság hétfőig megoldást is nyer, a király nem utazik el a csesi-i új templom felavatási ünnepségére, hanem vasárnap is folytatni fogja a kormányalakításra vonatkozó tárgyalásokat.

Jelentkezett a csálai gyilkosság egyellen szemtanuja

Váratlan fordulat a csálai erdőben történt véres dráma ügyében — Az áldozat családjának ügyvédjénél jelentette be a szemtanu, hogy megjelenik a december 5-iki főtárgyaláson

Csütörtökön tárgyalta — mint részletesen megírtuk — az aradi törvényszék a Csálai-erdőben történt véres dráma ügyét. Babau Demeter csálai erdőőr azzal vádolták, hogy ez év tavaszán agyonlőtte Kolompár György 17 éves cigánykóvácsot, aki rózsét gyűjtött az erdőben. Az erdőőr azt vallotta, hogy a cigányfiu megtámadta és dulakodás közben, véletlenül sült el a fegyver. Ennek azonban ellentmondott dr. Luttwák Emánuel aradi orvos jelentése, amely szerint a halálos lövést álló helyzetben, távolságról adták le. A felvonult tanuk csak keveset tudtak tisztázni, hiszen egyik sem látta, hogyan történt a gyilkosság. Varga Pál, aki együtt volt az erdőben az áldozattal a tragédia napján, szintén nem tudott a közelebbi körülményekre vonatkozólag felvilágosításokat adni a bíróságnak, mert száz lépés távolságról hallotta csupán a lövést és azután elmenekült. Ilyen szituációban teljesen bizonytalan volt a bünper kimenetele és különös érdeklődés előzte meg a december 5-ikére halasztott főtárgyalást, amelyen tisztázódnia kellett a helyzetnek.

A mai napon azonban váratlan fordulat történt az ügyben, amely egészen más megvilágítást nyert a mai eseménnyel. Ma ugyanis jelentkezett az áldozat szüleinek ügyvédjénél, dr. Timár Andornál egy Stoica nevű férfit, aki elmondotta, hogy a véres tragédia idején éppen az erdőben tartózkodott, a dráma színhelyének közvetlen közelében és így egyetlen szemtanuja volt a történeteknek. Előadta, hogy Kolompár el akarta venni Babautól baltáját, amelyet az erdőőr elkobzott, mire Babau rálépett és a cigánylegény véresen esett össze. Az új tanu kijelentette, hogy részt akar venni a december 5-iki főtárgyaláson és a bíróság előtt ismertetni akarja teljes részletességgel az általa látottakat. Timár dr. megtette a szükséges intézkedéseket arranézve, hogy a főtárgyalásra Stoica is idézést kapjon. Amennyiben a szemtanu megerősíti vallomását a bíróság előtt, úgy a csálai véres dráma egészen más beállítást nyer, mert ez a tanuvallomás a per kimenetelére nézve is döntő befolyással lehet. A december 5-iki főtárgyalás tehát érdekes fejleményeket ígér.

Három veszedelmes bandita Aradra szökött a váradi fogházból

Távirati értesítés az aradi rendőrségre. — Sortüz a szökött fegyverek után

Szerdáról csütörtökre virradó éjszaka három veszedelmes gonosztevő filmbéillő módon megszökött a nagyváradi fogházból. A szököst akkor fedezték fel, amikor a betörők már a fogház kerítésén másztak keresztül és nyomban sortüzet adtak rájuk, de így is eltűntek az éjszakában. A nagyváradi rendőrség érintkezésbe lépett az aradi rendőrkyeszturával, mert azt hiszik, hogy

a betörők Aradra szöktek.

Iancu Traian, a bünygyi osztály vezetője kapta az értesítést, amelyben közlik, hogy a három megszökött rab egyike nem más, mint a többszörösen büntetett előéletű Bolba András, a bihari bandita, aki hét évre volt elítélve és már egyizben megszökött, legutóbb pedig Aradon fogták el és vitték büntetésének kitöltése céljából Nagyváradra. Martincák József, a másik szökevény főleg templomfosztogatással foglalkozott, nemrég került rendőrkézre és az aradi sorozatos templomfosztogatásoknál reá gyanakodtak. Éder Sándor besurranó tolvaj a legveszedelmesebb fajtából.

A három betörőt elfogatásuk után a nagyváradi törvényszék ítélte el. A fogház igazgatója külön cellába záratta a három veszedelmes embert és mind a hárman a fogház butorvárában dolgoztak, ahol egy reszelőt szereztek maguknak, amit sikerült becsémpészniök a cellájukba. A közös cella a fogház egyik szárnyában van, ahol a legveszedelmesebb bűnözők vannak elhelyezve, itt van például Banca

Hamuvá égett

egy párisi magyar mulató szakácsa

Párisból jelentik: Borzalmas tüzvész pusztította el az elmúlt éjszaka folyamán a párisi „Little Hungary” nevű magyar mulatót. Az étteremben benzinnel tisztították a szőnyeget, amikor a porzivó gépből hirtelen villamos szikra pattant ki és a szőnyegek tüzet fogtak. A mulatóban hatalmas tüzvész tört ki, mindenki pánikszzerűen menekült.

Bíró Jenő szakács a konyhába szorult s ugyszólván teljesen hamuvá égett. Rajta kívül még öt súlyosan sebesült áldozata van a magyar mulatóban támadt tüzvésznek. A sebesültek közül háromnak az állapota aggasztó. A kivezényelt tüzoltóság hajnalig eloltotta a tüzet, amely felbecsülhetetlen károkat okozott.

József, a görögöldali gyilkos is. Ablakuk alatt ör járkál, akit minden kétórában leváltanak. Szerdáról csütörtökre virradó éjszaka Bolbák elfürészelték az ablak rácsát és lesben álltak. A szerencse kedvezett nekik, mert örük, aki az ablak előtt kellett volna hogy sétáljon, a fogház műhelyében lefeküdt. Felhasználták az alkalmat és az ágydeszka segítségével mind a hárman lemásztak a fogház udvarába, majd ugyancsak az ágydeszka segítségével a kerítésen is átmásztak.

Az ör a zajra felébredt, alarmirozta társait, akikkel együtt sortüzet küldött a szökevények után.

Értesítették a fogház igazgatóját, aki a rendőrséggel együtt nyomban razziát rendeztetett

Véres polgárháboru fenyegeti Afganisztánt

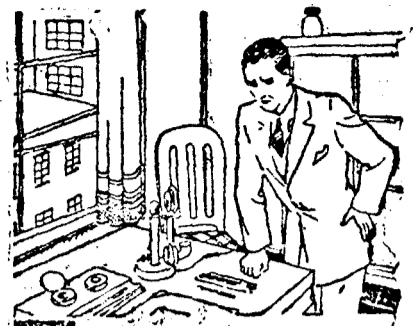
A számüzött Amanullah ismét király akar lenni

Londonból jelentik: A meggyilkolt Nadir király tizenkilenc éves fiának uralma még korántsem tekinthető megalapozottnak. Egész sor trónkövetelő bukkant fel. Valószínűnek tartják, hogy véres polgárháborura kerül a sor.

Rómából jelentik: Amanullah, a trónjától megfosztott afgán uralkodó, aki a meggyilkolt király előtt ült a trónon, tegnap este fogadta a helyi és külföldi sajtó tudósítóit. A királygyilkosságról kijelentette, hogy ez az esemény csupán egyik láncolata az országra súlyosodó veszélyes csapások sorának.

Elmondotta, hogy tízéves fáradozásának célja Afganisztán függetlenségének és haladásának biztosítása volt. Nem érzi magát felelősnek azért, hogy jószándéku törekvései véres eseményekre vezettek. Nadir királyról kevés jót mondott; megállapította róla, hogy az értelmiségnek nagyon sok tagját kivégeztette. A jövőt illetően Amanullah kijelentette, hogy most a nép feladata dönteni.

Ő a maga részéről meghajol a nép akaratára előtt,

MÁR MEGINT..

gyakori vizeleti inger és vizeleti fájdalmak, mindezek betegségi tünetek. Szerezzen be magának rögtön

HELMITOL

TABLETTÁKAT

melyek csiraoló képességük tolytán a vizelet szervekben egy általános tisztulást és a fájdalmak megszüntetését eredményezik.

Kérdezze meg az orvosát!

a városban, de egyelőre nem sok eredménnyel. A bevezetett vizsgálat eredményeképpen a szolgálatos öröket felfüggesztették és megindult ellenük a bünygyi eljárás, mert kétségkívül beigazolódott, hogy a börtönörök nagy hibát követtek el, mert nem motozták meg a rabokat, azonkívül az egyikük elaludt az örhelyén.

Aradon széleskörű nyomozás indult meg és a bünygyi osztály mindenesetre kellő fogadtatást készít elő a szökevényeknek, ha azok valóban Arad felé menekültek.

akár számüzetését jelenti ez, akár pedig visszatérését az országba. Ha ujra átveszi az uralmat, megint a modern haladás irányában fogja az ügyeket vezetni.

CORSO-mozgó mai műsora!
JOSEPH SCHMIEDT minden idők legjobb tenoristája

A SZERELEM VÁROSA!

Charlotte Ander, Victor de Kowa, Fritz Kampers
A 3 órai előadás 8, 12, 16, 20 lejes helyákkal.

Vasárnap délelőtt 11 órakor MATINÉ!
Két film egy műsorban:
ÉGI TITÁNOK! Wallace Beery, Clark Gable
bravuros filmje és CIGÁNYBÁRÓ!

Jöni DOLLY HAAS! PÁRIS VÁRAZSA.

ARADI FOTOMONTÁZS

Az emberek az uccasarkon, a kávéházban, a hivatali folyosókon összedugják fejüket és tárgyalják:

— Na, mit szól hozzá?
— Hát tényleg? Hátha nem biztos?
— Garniturasere következik... — mondják a fontoskodók. — Csak nem képzeli, hogy... — és itt mond valami blódet az egyik, amire a másik rákontrázhat. *Vaida, Mironescu, Titulescu, Maniu, Goga* nevei röpködnek itt is, ott is. Mert az az egy bizonyos, hogy amit mindenki sejtett már és amit sokan vártak is: a kormány bukása a villámcsapás gyorsaságával következett be — és mindenestre optimista hangulatot teremtett. Egy bukott kormány mindig szimpatikusabb, mint egy még meg nem bukott. Mert valahogy úgy vagyunk vele, mint a rossz foggal a foghúzás után. Fájt, fájt, de hálistennek, kint van már.

A kávéházban láthatatlan marsallbotokat viselnek az emberek a belső zsebükből és az úgynevezett „politikai kerekasztalok” körül jövő prefektusok, polgármesterek, vagy legalább is tanácsstagok konferenciáznak. A múlt, a jelen és a jövő belpolitikai szempontból elfér kényelmesen a városházától a Dácia-kávéházig terjedő területen, csupán az egyes milieuk színárnyalataiban és hangulat-dimenzióiban észlelhető némi differencia. A városházán az urak ma is a repülőtérről tanácskoztak végkimerülésig: hogy lesz, mint kellene megcsinálni, hogy meg is legyen, meg sokba se kerüljön. *Botioc Elek* dr. polgármestert közben kihívják az ülésről, átlag ötpercenként szól a telefonja. Eppen leteszi a kagylót, amikor megkérdezzük:

— Lényegében véve tehát mi lesz a repülőtérről, polgármester ur?

Szokott közvetlen, kedves előzékenységgel mondja:

— A repülőtér...? *Hja igen, az meglesz, meglesz... Talán túl sokat is beszélgettünk már róla...*

— ?...
— *Na igen* — magyarázza őszinte derüvel — *addig-addig mondtuk, hogy majd így repülünk, meg úgy repülünk a térről, míg most tényleg repülünk — tér nélkül is... A tanács így mindenestre olcsóbban uszsa meg a dolgot, de hátha másképpen történt volna, ha nem beszélünk ennyit erről a fatális — repülésről..?*

A megyei prefektúra előszobáján látszik meg legjobban a válság. Abszolút néptelenség uralkodik és a pár őszi légy is lábujjhegyen mászkál a falakon. Benn, a prefektusi kabinetben másodpercenként csilingel a telefon; állandóan akad néhány befentes ur, aki diszkrétan jelentkezik „hirt hallani”. A megyei szolgálat egyik legöregebb embere azonban egykedvűen jön-megy, intézi dolgát, mintha mi sem változna a nagypolitikában.

— Na, mit szól hozzá öregur — szólítjuk meg — mi lesz..?

— *Mi lenne..?* — kérdez vissza csodálkozással. — *Az egyik kormány megy, a másik meg jön.*

— Hát hány főispánt szolgált ki már tulajdonképpen maga?

— *Az nem olyan egyszerű, ahogy kérdezzél tetszik* — hangzik a válasz. — *Impérium-változás előtt öt főispánt, utána pedig tizenöt prefektust. Összesen huszat. Ugye biz, uram!*

— Na, ez derék... Hát aztán, most hogy leszünk?

Vállat von. Odabenn csilingel a telefon, Bucurestít hívják. Az öreg megyei hajdu megy a dolga után, mert hiába, a szolgálat: mindekelet. De mert válasz nélkül mégsem illik odébállni, hát az ajtóból még visszaszól:

— *A huszadik után jön a huszonegyedik... Ilyen az élet...!*

Tanulság: a hatalmasságok megbukhatnak, de a hatalmasságok szolgálai a helyeiken maradnak. Az öreg megyei hajdu a prefektus szolgálója, s az újságíró — a közvéleményé. Mi — „hatalmon maradunk” mindaddig, amíg csak a munka és az alkotmányosság az ország alapja marad. (—ab.)

MINDENKIT ÉRDEKEL!!

El ne mulassa senki 11, 12. és 13-án

az **Andrényl Károly**-éeg volt **Petőfi-uccal** helyiségében

a kertészeti kiállításon **Sz. Szabó István** pankotai faiskolájából **disztiényök és örökzöld növények** megtekintését.

Belügyi vezérfelügyelő vizsgálja felül az építkezési visszaéléseket Aradon

Az aradi építőiparosok szindikátusának küldöttsége a város vezetősége előtt — Súlyos vádak hangzóatnak az építészek — Ahol nem bírának egyenlő szemmértékkel

Dr. Somló Ármán városi tanácsos vezetésével, az Aradi Építőiparosok Szindikátusának nagy küldöttsége jelent meg pénteken délelőtt a polgármesteri hivatalban, ahol dr. Botioc Elek polgármester intézkedésére, aki az állandó választmányi ülésen elnökölt, *Muresan János* városi főmérnök fogadta a küldöttség tagjait. Az építőiparosok energikus hangon tették szavá számos megfigyeléseiket, amelyekből azt a konzekvenciát vonták le, hogy Aradváros területén számos olyan építkezés indult, amelyeknél nem tartották szem előtt a vállalkozók a város építkezési szabályrendeletét, viszont minden akadály nélkül építhették meg szabályellenesen keskeny alapzatu házaikat a belváros területén. Az építőiparosok szerint, a város építészeti bizottsága nem bírálja a jelek szerint egyforma mértékkel az egyes építészeti vállalkozók építkezéseit, mert amit számos esetben megtiltanak, azt az utóbbi esetekben engedélyezték.

A küldöttség tagjai több konkrét esetet soroltak fel, amelyeknél, állításaik szerint, szabálytalanságok történtek. Így a volt Dobó-uccában, az Óvár-téren, a törvényszék épülete körül, számos újabb építkezést fejeztek be szabálytalan alapokon. Az esetek azért sé-

relemesek és azért jelentenek tisztességtelen konkurenciát Arad építőiparossága számára, mert így természetesen olcsóbb ajánlatot tudnak a visszaélők készíteni, azokkal a szolid cégekkel szemben, amelyek a város építkezési szabályrendeletének utasításai nyomán csinálják meg kalkulációikat.

Muresan főmérnök a küldöttségnek ki-jelentette, hogy minden egyes szabálytalanság esetén készséggel eljár, hogy azt megvizsgálja, de ő is csak egy ember, viszont a városnak nincs több építész mérnöke, holott három is kevés volna egy 80.000 lélekszámot számláló városban.

Az építészek küldöttsége bejelentette a városi főmérnöknek, hogy

az eddig történt szabálytalanságok meg-állapítására egy közigazgatási vezérfel-ügyelő kiküldetését fogják kérni a belügy-minisztériumból.

hogy ezzel is megkönnyítsék a városi főmérnök elvégzésre váró feladatait. *Muresan* főmérnök kérte a küldöttséget, jelentse be konkrét adatait, hogy az említett visszaéléseket felülvizsgálhassa. Értesüléseink szerint az ügyel a város vezetősége egyik legközelebbi ülésén foglalkozik.

Egy nappal késik az aradi színház megnyitása

Timár Ila budapesti rádiószereplése miatt egy nappal később, november 16-án nyitja meg kapuit a színház.

Arad színházi közönségének hangulatába mindinkább beidegződik a tudat: a jövő héten megnyílik a színház, még pedig a kitűnő, nagyszerű és diadalmas hírű „Kék lámpás” operettjussággal. A szezonnyitás egy napos halasztást szenved és a színház nem november 15-én, hanem 16-án, csütörtökön este fél 9 órai kezdettel nyitja meg ünnepléses formában kapuit. A halasztás oka az, hogy a társulat kitűnő primadonnája, *Timár Ila* közvetlenül a kitűzött terminus előtt a budapesti rádió részére kötötte le magát, ahol dalokat fog énekelni. A közönségnek alkalma lesz november 12-én a rádióban is meghallgatni a nagyszerű hangú primadonnát.

A „Kék lámpás” próbái egyébként sziszifuszi teljesítmény jegyében zajlanak. Felhő főrendező bravuros összejátékra hangolja az együttest, amelyben *Timár Ila*, *Somlay Julia*, *Agoston Baba*, *Hezgyessy Magda*, *Tunyogh Péter*, *id. és ifj. Szendrey Mihály*, *Felhő Ervin*, *Kozma Hugó*, *Dálnoky Dudas*, *Németh Nelly*, *Kun Dezső*, *Lenkey István*, *Odry László*, *Bársony Imre*, stb. vesznek részt.

* **Színjelölés Buteniben.** Magyar szintársulat **Körösbökényben**. Tudósítónk jelenti: Szép közönség nézte végig szerda este *Faludy Béla* vezete és *Muresan János* igazgatása mellett működő magyar szintársulat előadását. A nagy sikert aratott előadás főerősségei *Orlay Rózsi*, *Sugár Ica*, *Kovács Eszti* és *Rónai Márta* voltak, míg a férfi szereplők közül *Lenkey Jenő* és *Marossy János* tűntek ki. A társulat szombattól kezdve **Brádon** fog játszani.

Megkezdődött

a temesvári Mentő-sosjegyek eladása!

8305

Főnyeremény 250.000 lei készpénz. Huzás visszavonhatatlanul 1933. december 10-én a városházán.

1 sorsjegy 50 lei! Főelárusító: **LÖBL**

hírlapiroda. ☉ Kapható még: trafikokban, újságáru bódékban és a lapkihordóknál.

Színház — Művészet — Irodalom

Kapunyitás vasárnap a Kölcsey Egyesületben

Holnap délután 5 órára hívja először új kulturálisára a Kölcsey Egyesület az aradi társadalmat, abba a palotába, melyben *Szántay Lajos* művészi építő-fantáziája oly tökéletesen adott testet az aradi lélek tudás- és szépségvágyának. Ötvenharmadik kulturévének megnyitására változatosan tartalmas és szórakoztató műsorral várja a magyar szó aradi kulturegyesülete régi tagjait és mindazokat, akik a nagy kulturálsalád új tagjainak jelentkeznek a pénztárnál vasárnap délután 4—5 óra közt.

Fischer Aladár elnöki megnyitója után az a kitűnő Kamarazeneegyüttes fog játszani, melyet a zeneszépségekért kifogyhatatlan lelkesedéssel rajongó *Scherhag Ernő*, a Zenekedvelő Egyesületben szervezett meg. A szászországi németből magyarrá lett *Volkmann Róbertnek* emlékére idézi *Scherhag* lelkes gárdája „Magyar Zenevárlatok” című művével, melyet *Buttykay Á.* irt át zenekarra. Ezután aradi költő, *Kövér Erzsébet* új verseiben fog gyönyörködni a Kölcsey Egyesület vasárnapi közönsége. Az aradi római katolikus elemi iskola kitűnő tanítónője az erdélyi szépirodalomban elismert elsőrendű lírai tehetség. Az az erdélyi *Parnaszason* a *kisjenői költő*, *Olosz Lajos dr.* is, aki ezuttal az igazságkereső próza lendületével fog beszélni a tételtől: „Szociális utópiák és az írói lelkiismeret”. A Kölcsey Egyesület társelnökét az aradi közönség az írás és előadás egyaránt kitűnő mesterének ismeri. És jóemlékezetű név a vasárnapi gyűlés utolsó előadójáé, *Papp Lajosé* is, aki a gyönyörű *Aranyosvölgy* felejthetetlen szépségeit fogja a *Kulturpalota* vetítógépével bemutatni. A *Bihari Turistaklub* főtitkára a nagyváradi sajtónak is elismert tagja. Akik a Kölcsey Egyesület tagigazolványát nem kapták meg a pénztárnál, vasárnap délután 4—5 óra közt kiválthatják. Ugyanott új tagok is jelentkezhetnek.

„Mint életerős ember került a temesvári rendőrségre; másnap összetört holttest volt“

A temesvári rendőrség a vádlottak padján — Hogyan halt meg Császár András a rendőrségen? — „Jaj annak, aki a maguk kezébe kerül“ — mondotta a bíróság elnöke

Hathavi fogházra ítélték a brutális detektivet

Temesvárról jelentik: A temesvári törvényszék *Matei-Voicescu*-tanácsa ma délelőtt tárgyalta *Fronea* Péter detektív ügyét, aki a vádirat szerint 1929. szeptember 9-én Császár András napszámost úgy megverte, hogy az még aznap éjjel a rendőrségen kiszervezett.

A tárgyaláson a vádat *Buzoianu* ügyvéd képviselte. *Fronea* Péter előadta, hogy a kérdéses napon *Cotorman* Vazul rendőr neje feljelentette Császárt és *Bugyi* Jánost, hogy ezek állítólag kisebb holtakat elemeltek volna lakásából. A két gyanúsítottat *Jeblean* közrendőr bekísérte a központi ügyeletre, ahol *Fronea* fogadta őket. Bekísértette mindkettőt a fogdába, majd délután 4 órakor ismét értük ment. Nagy csodálattal azonban Császárt a rendőrök szobájából hozták elő. Császár arcán nagy piros foltot látott, mire megkérdezte a rendőröket, mit jelent az. Az egyik rendőr erre azt felelte, hogy ők megtanították arra, mit jelent az, rendőrtől lopni.

Elnök: Hogy lehet az, hogy súlyos belső sérüléseket állapítottak meg és maga külsőket látott?

Fronea: Császár elbotlott az udvaron és attól lett vörös az arca.

Elnök: Maga nem verte? Ez valami egészen új!

Fronea: Hozzá sem nyultam.

Elnök: Ki verte mégis? Ne adjon be nekem dajkameséket.

Császár Ágnes, a halott 72 éves, süket, félvak anyja, kenyérkeresőjét siratja fiában. — Mint életerős, fiatal fiút bocsátottam el reggel és estére összetört holtat mutattak nekem — zokog fel az asszony. Havi 1000 lej tartásdíjat követel a tettestől.

Boldureanu Simon és **Ardelean** Milán detektívek nem látták küllerőszak nyomát Császáron. **Boldureanu** a szembeállítás alkalmával emlékszik arra, hogy Császár balarcán piros foltok voltak, de azt hiszi, eleshetett a cellában és megütötte magát. Ők nem bántották.

Plank Frigyes detektívönök nem tud arról, hogy verték volna Császárt. Délután *Fronea* felvezette Császárt kihallgatásra, jelentette, hogy a legénységi őrszobán találta meg. Nem látott rajta sérüléseket sem.

Elnök: Hogyan lehetséges az, hogy Ön, mint a detektívtestület főnöke nem tudott arról, hogy egy embert közvetlen közelében agyonverték?

Plank: Az én szobámban hozzá sem nyultak. Fél ötkor hozták fel, fél óra múlva még rosszabbul lett, de amikor megkérdeztem, mi baja, azt mondta, hogy elesett.

Elnök: Egy ember, ha elesik, legfeljebb lábát töri, de nem hal bele.

Plank: Nem az én hibám.

Elnök: Talán az enyém?

Maguk is jól teljesítik kötelességüket. Aki a kezükbe kerül, annak jaj. Kérdezze csak meg a városban, mi a véleményük magáról?

Plank: Én azonnal jelentettem az esetet...

Elnök: Ugyan, ugyan és mi derült ki? Hogy a botlásba halt bele? Mikor szenvedett ki?

Plank: Nem tudom.

Ezután *Chemnitzky* Imre rendőrkomiszárt hallgatták ki. A komiszár elmondta, hogy látta Császárt a földön fekiüdni. Amikor megkérdezte tőle, mi baja, a napszámos alig hallgatott.

Súlyosbbitásért fellebbez az ügyész

Ezután *Faur* dr. mondotta el védőbeszédét, amelyben a vádlott felmentését kérte. Arra hivatkozott, hogy *Fronea* tagadásával szemben a vád nem produkált kétségbevonhatatlan bizonyítékokat, de arra az esetre, ha a bíróság mégis bűnösséget állapítana meg, az enyhítő körülmények alkalmazását kéri. Hivatkozott arra is, hogy *Császár* gyenge fizikumú ember volt, akinél egy pofon is súlyos következményekkel járhatott. A perbeszéd után a bíróság tanácskozássra vonult vissza, majd ki-

CENTRAL-MOZGO: CSÓKOL VERONIKA

GAÁL FRANCISKA és PAUL HÖRBIGER
brillians zenés vígjátéka.

Délután 3 órakor mérsékelt helyárak.

PREMIER!

SELECT-MOZGO: SHERLOCK HOLMES

CONAN DOYLE világszerte ismert izgalmas regényének filmváltozata.

Főszerepben: CLIVE BROOK.

Délután 3 órakor mérsékelt helyárak.

ható hangon mondotta, hogy egy magas detektív bántotta. *Buzoianu* ügyész ekkor megkérdezte a tanút, beszéltek-e a rendőrségen arról, ki verte meg Császárt.

Chemnitzky: Igen, *Fronea* nevét emlegették.

A tanúkihallgatások befejeztével *Buzoianu* ügyész tartotta meg vádbeszédét, amelyben a legszigorubb büntetést kérte *Fronea* Péterre, aki nem szolgált rá arra, hogy enyhítő körülményeket alkalmazzanak. Kijelentette, hogy egész rendszerré vált a rendőrségen a verés és ezt a rendszert meg kell szüntetni. Megállapította, hogy a legtöbb tanu nem volt őszinte. Itt főként *Fronea* teletéseire célzott. Kétségtelen azonban, hogy a detektív ütötte-verte a szerencsétlen embert. Az áldozat anyja részére százezer lej kártérítést kért megítélni.

hirdette ítéletét, amelyben Császár haláláért

bűnösnek mondotta ki *Fronea* Pétert hivatalos hatalommal való visszaetésért és hat havi fogházra, valamint azonnali hivatalvesztésre ítélte. Kötelezte a perköltségek fizetésére, Császár édesanyját pedig igényével polgári bíróság elé utalta.

Az ítélet ellen az ügyész súlyosbbitásért, a védő enyhítésért fellebbezett. A bíróság döntése általános feltűnést keltett Temesváron.

Elejtették az aradi ügyvéd-szindikátus megalakításának tervét

Az ügyvédi kamara szombatra összehívott közgyűlését bizonytalan időre elhalasztották — A halasztás kulisszatitkai — Tévesen fogták fel a szindikátus tervét

Szombatra tüzte ki az aradi ügyvédi kamara rendkívüli közgyűlését, amelyen az aradi ügyvédek szindikátusa kérdésében kellett határozatot hozni. Mint ismeretes, több gyűlésen tárgyalták az aradi és aradmegyei ügyvédek a szindikátus kérdését, azonban, ellenvélemények merültek fel és heves vitázás után bizottságot delegáltak a probléma tanulmányozására. A szindikátus megalakítása ellen voltaképpen kevés ügyvédnek volt csak kifogása,

az ellentétek ott keletkeztek, hogy a kamarai vezetőség kötelezővé akarta tenni a szindikátusba való belépést, valamint azt, hogy az aradi ügyvédek az általuk kötött szerződéseket bemutatassák a kamarának és a szerződéseiket kaptak honorárium negyven százalékát befizessék. A kiküldött bizottság úgy látszik nem látta biztosítottak a terv megvalósítását, mert

az ügyvédi kamara vezetősége ma úgy határozott, hogy a szombatra összehívott közgyűlést bizonytalan időre elhalasztja.

Ez nem jelent mást, mint hogy a kamara vezetősége — s ezt a feltevéseinket illetékes vezetőségi körökben megerősítették — egyelőre teljesen elejti a szindikátus megalakításának tervét.

Az ügyvédi kamara vezetői különben Bucarestben is érdeklődtek aziránt, hogyan működik ott a szindikátus. Amikor az érdeklődésre válasz érkezett, kiderült, hogy Aradon tévesen fogták fel az egész tervet. Bucarestben ugyanis régebben működik az ügyvéd-szindikátus, de nem tették kötelezővé a kamara tagjai számára a belépést, hanem azt teljesen az ügyvédek belátására bízták. Alán az esetben tehát, ha egy későbbi időpontban újra felvetődik a szindikátus megalakításának terve, úgy már ezen az alapon indulnak meg a tanácskozások. Erre azonban a közeljövőben nem kerül sor, mert a kamarai vezetőség a mostani viharos összecsapások miatt egyelőre levetette a napirendről a szindikátus kérdését.

Iunian volt igazságügyminiszter mint ügyvéd szerepel a Galló-ügy legközelebbi tárgyalásán

Erdekes újabb fejleménye van Aradon a komplikált pereskedésnek

Nagyváradról jelentik: A nagyváradai tábla november 14-ikén tárgyalja annak a milliós keresetnek ügyét, amelyet *Gálló* János volt pankotai malomtulajdonos adott be három biztosítóintézet: a *Steaua Romana*, a *Lloydul Roman* és a *Fonciera* ellen. Mint emlékeztetés, a malomtulajdonost a bíróság felmentette az öngyújtás vádjá akól, mire *Gálló* beperelte a biztosítási összegekre a társaságokat. Elsőfokon a nagyváradai törvényszék tárgyalta le az ügyet és helyt adott a keresetnek, a biztosítók fellebbezése folytán azonban a tábla elé

került az ügy. A táblai tárgyaláson a *Fonciera* társaság volt igazságügyminiszter képviseli. Ezen a tárgyaláson állapítja meg a bíróság, van-e alapja *Gálló* keresetének.

A pankotaj volt malomtulajdonos és a biztosítótársaságok közötti harcnak egyébként ma érdekes fejleménye támadt, amennyiben *Gálló* ügyvédje, dr. *Hoffmann* Lajos utján feljelentést tett a három biztosítótársaság ellen. Az ügy aktái jelenleg *Tiplea* vizsgálóbírónál fekszenek és a napokban kezdődnek meg a kihallgatások.

HIREK

A háromezer éves fény

Háromezer év előtt felrobbant egy csillag a világűrben és egy másik csillagon, a Földön, most figyelik meg ennek a kozmikus robbanásnak fényjelenségeit.

Háromezer évig száguldott ez a fény az Űrben, amíg felvillant a földi távcsövek torkolatában és ki tudja, hány-szor háromezer évig száguld még, amíg behuny abba a feneketlen és végtelen sötétségbe, amely már a Semmi? Ha ilyeneket olvasunk, az a különös szédülés vesz rajtunk erőt, amelyet Goethe „az örökkévalóság borzongásának” nevez. Ilyenkor érezzük, minő parányi sejtje a mindenségnek az a világ, melynek lakói vagyunk és amelyet kevélységünkben oly végtelennek hiszünk. És ennek a sejtnek is minő kimondhatatlanul parányi részei vagyunk mi, emberek, minden nagyságunkkal, becsvágyunkkal, problémánkkal, örömmünkkel, bánatunkkal együtt. Születünk, élünk, meghalunk, — közben dolgozunk, fáradunk, gondolkozunk, alkottunk, szenvedtünk, örültünk, szerettünk, gyűlöttünk, sírok sokasodnak a temetőkben, városok épülnek temetők fölé és még mindig nem mult el fele sem annak az időnek, amennyi ahhoz a pillanathoz szükséges, hogy az egyik csillag fénye megérkezzen a másik csillaghoz. És ha elmúlt ez az idő is, még mindig csak egy szempillantás mult el az örökkévalóságból, még mindig csak egyetlen homokszem hullott alá a végtelenség időmérőjén, még mindig csak ott áll a mindenség élete, ahol állott, a kezdet kezdetén.

Amikor arról a felrobbant csillagról elindult a fény, sem Róma, sem Athén nem uralkodtak még a Földön, Jézus még csak ezer esztendő múlva született, hol volt hát még a mai világ, a maga csodáival, vilámisságával, repülőgépeivel és rádiózával? Azaz... a világ, mindezekkel a nagyszerűségekkel, ma ugyanott van, ahol akkor volt, egy pillanattal sem haladt tovább a végtelenségben.

Abban a végtelen időben és térben, amelyhez képest ez a háromezer éves villanás sem több egyetlen pillanathoz és amelyhez képest nemcsak technikánk, tudásunk, fejlettségünk, hatalmunk jelenti a semminél is kevesebbet, hanem mindazok a sorsdöntőnek, világrengetőnek vélt problémáink is, amelyekről azt hiszik, hogy velük áll vagy bukik az emberiség sorsa e földön...

— **EDŐPROGNÓZIS:** Dél légáramlással borús, ködös idő, még sok helyütt eső, lassu hőemelkedés.

— **Centacuzino-Pascanu légiügyi** vezérigazgató pénteken délután Aradon tartotta. Néhány órát tartózkodott a városban, majd felkereste a polgármestert, akitől átvette a városvezetésnek azt a határozatot írásban is, amelyben elhatározták, hogy maximum oca 2 millió lej költséggel a tudószanatórium melletti városi területen felépítik tavasszal az aradi repülőállomást, a melyre fontos szerep vár a Bucaresti—Arad—Trianon közötti nemzetközi légiforgalomban is.

— **Szombaton befejeződik Aradon a nyugdíjak kifizetése.** Az aradi nyugdíjpénztár közli, hogy azok, akik októberi nyugdíjukat még nem vették fel, szombaton jelentkezzenek. Itt említi meg, hogy a hadirokkantsági díjak már több héttel ezelőtt esedékessé váltak, de a kifizetés még mindig nem érkezett meg, holott a fél közzétételére való tekintettel, nagyon fontos volna a díjak sürgős kifizetése.

Téli- és őszi divattalajpajzonságok a CULTURA könyvkereskedésben

— Goga magához kérte aradi hivalt. A mai napon távirat érkezett a fővárosban tartózkodó Goga Oktáviától Aradra. Az agrárpárt vezetője, aki a kormánykriszist miatt állandó permanenciában van és lázas tanácskozásokat folytat pártjának vezetőivel, sürgősen a fővárosba kérte az aradi tagozat két vezetőjét: Moldovan Silviu dr.-t és Iancu Corneliu dr.-t. A távirat közli, hogy a párt vezérbizottsága vasárnap délelőtt 11 órakor tartja ülését és feltétlenül kívánják az aradi tagozat két vezetőjének részvételét, Moldovan dr. és Iancu dr. szombaton utaznak a fővárosba.

— November 22-én ül össze Aradváros egytanácsa. Aradváros vezetőségének pénteki ülésén elhatározták, hogy a november havi tanácsülést 22-én tartják meg. A tanácsstagok számára a meghívókat a jövő hét elején küldik szét.

— **Ethasztották az aradi ügyvédi kamara választmányi ülését.** Az aradi ügyvédi kamara választmányát mára hívták össze, hogy a Kamara ellen tett büntvádi feljelentés ügyében — amelyről az Aradi Közlöny számolt be — állást foglaljon. Miután azonban a választmányi tagok nem jelentek meg kellő számban, az ülést elhalasztották.

— **AZ ARADI BORBÉLYOK UJ ZARÓRÁJA.** Érdekes rendelet érkezett ma Aradra a munkaügyi minisztériumból a borbélyok működésére vonatkozólag. A miniszteri rendelet a déli zárórát 1—3-ig terjedő időben állapítja meg, este pedig 8 órakor kell bezárni, kivéve szombaton és az ünnepek előtti estéken, amikor 11 óráig tarthatnak nyitva. Vasárnap és ünnepnapokon egész nap zárva tartandók a borbélyüzletek. A szállodákban, firdőkben és klubokban csak olyan borbélyok működhetnek, akik megfelelnek az összes törvényes követelményeknek — iparengedéllyel rendelkeznek, adót fizetnek, stb. — ezekre is vonatkozik azotban a megállapított záróra.

— **Tűz az aradi „Csokoládékirály” mosókonyhájában.** Ma este 9 óra táiban tüzet jelentettek az aradi tűzoltóságnak a Str. Sorelui (volt Zohtán-ucca) 11. szám alól. Itt ebben az épületben van a „Csokoládékirály”-nak. Szatmári Rezső üzletének raktára és műhelye. A raktárnak használt mosókonyhában ütött ki a tűz és a tűzoltók néhány perc alatt két autós fecskendővel a helyszínre értek. Mindössze néhány láda gyulladt ki és a tüzet a tűzoltók rövid idő alatt lokalizálták.

Strauss Richard, a diplomata

Strauss Richard, amióta beugrásával megmentette a bayreuthi játékokat, Berlin zenei pápája és a nemzeti-szocialista uralom mindenben segíti Strauss Richardot, Strauss „Arabella” című operájának bemutatójára elutazott Bécsbe, ahol művészi érdemeihez méltón fogadták, azonban a világhírű zeneszerző annyira respektálja a berlini hatalom kívánságait, hogy Bécsben a legnagyobb visszavonultságban él, hajdan legjobb barátait sem kereszte fel és még azokat az embereket is elkerülte, akik annakidején pályája kezdetén segítették, mert — nem mindenben felelnek meg az áriaparagrafus követelményeinek.

— **SZINAJA — HÓ ALATT.** Szinaiából jelentik: Szinaijai jelentések arról számolnak be, hogy egész éjjel sűrű havazás volt. Magas hőmérséklet borítja már a hegyeket és a városban is nagy hó van. A havazás délelőtt is folytatódott.

SHERLOCK HOLMES

SELECT

1000 ötlet trükk feszültség izgalom pillanatig nem szűnő érdeklődés

— **A Trettina-ügy újabb botrányhulláma.** Budapestről jelentik: A nagy port felvert Trettina-ügy körül újabb botrány-hullámok kavargóak. Az újabb fellémény az, hogy Turchányi Egon bárót kizárták a független kizsardza pártból és büntvádi feljelentést tettek ellene. Kizáratásával kapcsolatban a képviselő példátlanul erős hangnemban nyilatkozott Eckhardt Tiborról és kijelentette, hogy közeleg az idő, amikor két vállra fektetheti Eckhardt Tibort. Ugyanis konkrét adatai vannak arról, hogy a Trettina-ügyben Eckhardt is kompromittálva van.

MA disznótoros vacsora A U E R-nél. 4980 (vett Lovasberényi) Dankó Feri muzsikál.

— **Három és fél hónappal ezelőtt Erdélyben feladott sürgöny még mindig nem érkezett meg Mikalákára.** Sós Antal úrnikalakai lakos elpanaszolta ma a szerkesztőségünkben, hogy leánya, Tódán Györgyné mikalakai lakos július 23-ikán fontos tartalmú sürgönyt adott fel Szovátnán az édesapja címére. A táviratért 24 lejt fizetett, amit a 285. számú postai feladóvevény is igazol. A sürgöny három és fél hónap alatt sem birt eljutni Mikalákára és ezért Sós Antal ma panaszt emelt az aradi illetékes hivatalnál.

— **Az aradi postafőnökség rádió-osztályára bucuresti-i felügyelő érkezett,** Mateescu György sziguranca-vezérigazgató-sági tisztviselő személyében, aki a rádióigazgatóság megbízásából felülvizsgálja az előfizetők engedélyeit és a hátralékos díjakat behajtja. A bucuresti-i sziguranca-komiszár mindelelőtt az összes aradi előfizetőket felkeresl és felülvizsgálja a rádió-igazgatósággal szemben fennálló tartozásokat, valamint az engedélyek számát, keltezését, hogy megállapítsa érvényességüket. Mindazokat, akik a rádió-díjakkal hátralékban vannak, törölni fogják az előfizetők sorából és ezekkel szemben Mateescu György úgy jár el, mint a fekete-rádiózókkal szemben. Szigorú megbízatása van a bucuresti-i felügyelőnek arra vonatkozóan, hogy az engedély nélküli működő rádiókat elkobozza és megindítsa a fekete-rádiózók ellen a hivatalos eljárást. Mateescu György bucuresti-i sziguranca-komiszár a mai napon Ujaradon és a Mosóczy-telepen folytatott le szigorú razziaikat, az aradi postafőnökség rádió-osztályának kimutatásai alapján. A komiszár néhány héttig marad ezuttal Aradon, hogy úgy a város, mint a környék valamennyi rádió-előfizetőjét fel tudja keresni bucuresti-i utasításához híven.

— **Az aradi Orvoskamara vezetőségének** vasárnap kitűzött megválasztását közbejött akadályok miatt december 10-én délelőtt 10 órára halasztotta. Az Elnökség.

— **Házasság.** Brenner F. Sándor holnap, vasárnap délután 3 órakor tartja esküvőjét Feuerstein Etussal, Szatmáron.

— **Lovegőben lóg a „Városi” kávéház ügye.** Hagyó József újabb két beadványát tárgyalta a városvezetés pénteken délelőtt. Az egyikben Hagyó megadja a felhatalmazást arra, hogy a személyzet megnyithassa saját rezsijében a kávéházat, míg a másikban 100.000 lej egyezséget ajánl a városnak a Hoffmann tartozására befizetett 150.000 lejes követelésére nézve. A városvezetés egyik beadvány felett sem hozott határozatot, amennyiben az ügyet kiadta tanácsnányozás végett a városi főügyésznek. Remélhetőleg egyszer csak végéhez érkezik a sok jogi vitának és kinyitják a kávéház ajtót, hogy legalább az a huszonnégy aradi pincércsalád megkereshesse a maga mindennapi kenyerét.

— **Tíz nap — felségsértésért.** Az aradi törvénszék előtt ma vádlottként állott Bozgan Cracium Berechiu községbeli gazdálkodó felségsértéssel vádolva. A vádirat szerint a gazda néhány hónappal ezelőtt ittas állapotban olyan kijelentéseket tett, amelyek kimerítették a felségsértés kritériumait. A mai tárgyaláson Bozgan Cracium kijelentette, hogy nem emlékszik semmire, mert ittas volt. A bíróság a tanúk kihallgatása után az enyhítő körülmények figyelembevételével tíznapi elzárásra ítélte a gazdálkodót.

Szórakozottság

— **Őn kidobta a feleségét a negyedik emelti lakásuk ablakán. Mit hozhat fel mentiségére?**

— **Kérem, elnök ur, azelőtt a földszinten laktunk és a nagy felindultságban eltelejtetem, hogy közben felköltöztünk a negyedik emeletre.**

— **Sorozatós lopások** elkövetésével vádolva állott ma az aradi törvénszék előtt Oanea Miklós és Oanea György, két banesti-i napszámos. Az Oanea testvérek hónapokon keresztül a lopások egész sorozatát követték el, amíg azután egy ízben rajta nem vették.

— **GERŐ dentist kizárólag nemesiemből és csak elsőrangú anyagból vállal mindentéle fogmunkát olcsó díjazásért.** Str. Consistoriului (v. Batthyány-ucca) 11. 4126

— **A pénteki hetiplacon esett a buza ára.** Az aradi Oborra pénteken mindössze két árgon búzát hoztak, amelynek ára minőség szerint 380—400 lej volt mázsánként tehát a keddi árakkal szemben 10—12 lej a csökkenés. Új tengeriből körülbelül öt-hat vaggont hoztak be és az ára mázsánként 130 lejben alakult ki. A kormány által megindított, intervenciós vásárlási akció néhány nap óta szünetel és a közintézmények számára sem igen vásárolnak. Aradról és környékéről mostanig egyetlen mázsa búzát sem szállítottak külföldre, mert az itteni ár fölötte áll a buza világpiaci árának. Lisztben most is normális a belföldi kereslet.

= Közel két milliárd lejjel csökkent Románia ez évi kivitele. Buczrestből jelentik: A pénzügyminisztérium tegnap tette közzé Románia 1933. év első nyolc hónapjáról szóló külkereskedelmi jelentését, amelynek főbb adatai a következők: A jelzett nyolc hónapban 32 ezer vaggon árut importáltunk, nyolc milliárd 424 millió lej értékben és ugyanakkor 660 vaggon árut exportáltunk 10 milliárd 294 millió lej összértékben. Románia javára tehát 628 vaggon, 869 millió lej értékű egyenleget állapít meg a kimutatás. Ezt összehasonlítva, az 1932. év ugyancsak nyolc hónapjának kimutatásával, konstatálható, hogy tavaly 602 ezer vaggon árut, három és fél milliárd lej értékben mutatott a külkereskedelmi mérleg Románia javára. 1932-ben 300 ezer vaggon gabonát exportáltunk 600 millió lej értékben. Habár tavaly nagyobb mennyiségű árut exportáltunk, mégis egy milliárd 700 millió lejjel csökkent a kivitelünk.

November 11: A BÉKE NAPJA!

... Legalább is így határozta el a nemzetközi világ a legutóbbi háború óta, 1933. november 11-én új háború készül a Csendes Óceán vizein és nem kisebb hatalmak fegyverkeznek, mint az Egyesült-Államok, Japán és a Szovjet. A mai „ünnepnap” talán a legmesszebb esik az összes eddigi „Béke napok” közül, mert hiszen a fegyverkező világ hiába állítja le 2 rövidke percre a hadianyaggyárak üzemét a Béke tiszteletére: a két röpké perc elteltével annál nagyobb, pihentebb lendülettel ontják a gyárok a legvadabb és legszörnyűségesebb fegyvereket.

— A városi állatorvos és a vágóhídi igazgató harca. Megírta, hogy az elmúlt hónapban egy állategészségügyi felügyelő által vizsgálatot a vágóhídon Kis Sándor vágóhídi igazgató működésének felülvizsgálására, mivel Popovici Dávid városi állatorvos szabálytalanságokkal vádolta meg. A vizsgálat negatív eredménnyel végződött, amennyiben csak az nyert beigazolást, hogy a vágóhídi igazgató adminisztratív könnyítéseket vezetett be az aradi vágatók, mészárosok érdekében, de szabálytalanságokkal eredménytelenül vádolták. Popovici állatorvos azonban újra megismertette a városvezetőség előtt a városi vizsgálat megejtését, kérve szankciók alkalmazását is a vágóhídi igazgató ellen. Az állandó választmány Borneas Gyula dr. és Löcs Rezső dr. tanácsadókat küldötte ki az ügyet lefolytatására.

— Levágta a lábát a vonat. Székelyudvarhelyről jelentik: Megdöbbentő baleset érte Veres Andor római katolikus felekezeti tanítót, aki jelenleg a Regátban teljesít katonai szolgálatot. A tanító tizenkét társával utazott haza, amikor Predaion felugrott a mozgó vonatra. Egyensúlyát elvesztette, lezuhant, a kerekek elkapták és levágták egyik lábát. Veres Andort súlyos állapotban szállították kórházba.

— Az Osztyálsorsjáték új nyerőszáma. Az Osztyálsorsjáték mai húzása a következő nyeresményeket hozta ki: 100 ezer lej: 55.831. 15 ezer lej: 23.743, 77.913 és a 37.608 számú sorsjegyek nyertek. A közlést telefonon vettük, ezért felelősséget nem vállalunk.

— Haláragazolta a vonat. Szamosújvárról jelentik: Halálos végű vasúti gázolás történt Szamosújvár állomásánál közelében. Mészáros Lórád fiát látogatta meg és távozóban a sínekre tévedt. Éppen egy vonat közeledett ebben a percben és a mozdonyvezető már nem tudta megállítani a vonatot és ezért kétségbeesetten sipolt, hogy a gázdát figyelmessé tegye. De Mészáros nagyothalló s így nem vette észre az egyre jelezve közeledő vonatot, amely elgázolta és a kerekek gerincét kettétörték. A szerencsétlen ember azonnal meghalt.

— Credo-gyűlés. Az aradi „Credo” egyesület november hó 12-én, vasárnap délelőtt 11 órakor tartja havi rendes gyűlését. A gyűlésen dr. Berthe Nándor kath. főgimnáziumi tanár tart előadást. Előadásának címe: „Mit olvassunk, hogyan olvassunk?” Hétfőn a „Credo” új előadás-sorozatát kezdi meg Szabó Gábor plébániai irodavezető, aki este 7 órai kezdettel tart érdekesnek ígérkező előadást.

— Ma az antilgiógyszertárak tartanak éjjeli szolgálatot:

BERGER: Calea Saguna (Varjassy Lajos-u.)
BERNÁT: Iangă Gara (vasútállomásnál.)
DANCIU: Piața Mihai Viteazul (Ferenc-tér.)
VOJTEK: Bul. Reg. Maria (Andrássy-tér.)

— Országos baptista-kongresszus Buteinben. Tudósítónk jelenti: Háromnapos kongresszust tartottak Buteinben az ország minden részéről összegyűlt baptisták dr. Simona György nagyváradi ügyvéd, a Romániai Baptista Hitközségek központjának elnöke alatt. Megvitatás alá került a baptista hitközségek központjának megszervezése, a baptista hitközségek általános helyzete és a jövőbeli vezetési kérdések. Az egyes programponthoz vezető vallásos prédikációkat és vallásos énekeket adtak elő. A kongresszust csütörtök este az országért és a királyért tartott imával fejezték be.

— Megalakult a „Cigaretta-égyüttök” szak-szervezete. Kinában, Kantonból jelentik: A napokban megalkult itt a világ egyik legérdekesebb egyesülete: a Cigaretta-égyüttök szak-szervezete. A szervezet egyelőre öt fiókkal rendelkezik és 2450 tagja van. Mindegyik tagnak bizonyos uccákat jelöltek ki működési területül. A tagok átlagos napi keresete 3 penny.

— A városi autobusz-kalauzok kauciója. A városvezetőség pénteken tárgyalta a városi autobusz-üzemek kalauzainak kaució-kötelezettségét, amelyet még 1929-ben rendeltek el. A kalauzok egyenként 5000—5000 lejt fizettek meg, hogy biztosítékot adjanak a vállalatnak pénzkészletükre nézve. A városvezetőség elhatározta, hogy ezután bármilyen differencia lesz a kalauzok elszámolásában, a mutatkozó különbözetet a kalauzok kauciójából levonják, sikkasztás esetén pedig elbocsájtják állásából az illetőt.

Nem kellene a műkincsek

Münchenben most tartották meg a második Nemes-aukciót, amely szomorú kudarccal végződött. A műkincsek árfolyama annyira zuhant, hogy csak 350.000 márkát vettek be ezen az aukción és egy óriási kérést, amelyet pár esztendővel ezelőtt Triaosi értéket jelentett, csak 8200 márkát fizettek. Miután a Nemes-hagyatéknak igen nagy adósságai vannak, nem lehet betartani a végrendelet intézkedéseit és a Nemes-vagyontól alig marad valami a müncheni művészeti egyesületek támogatására.

— Dr. J. KERÉKES RÓZSI női belgyógyász-specialista, volt egyet. klinikai tanárság, magánbetegét Str. Macioni (v. Orczy-ucca) 18. szám alatt elsőemelőti új rendelőjében naponta d. u. 3—5 között fogadja.

— Betörés Aradon. Tegnap éjszaka betörők jártak özvegy Fröhlich Sándorné, Str. Eminescu-ucca 24. szám alatti őrlőmalmában. Az iroda ablakát nyitották fel, úgy hatoltak be a betörők és a kézikasszából 1400 lej készpénzt loptak el. Az ügyben a rendőrség nyomozást indított.

— Dr. Klein Richárd szivspeciálista fürdőorvosi működéséről visszatérve ismét rendel sziv- és véredénybetegeknek Aradon: Str. Russu Sorianu 4. (Central-mozival szemben.) Telefon: 367.

— Az Iparos Otthon „Iglói diákok” előadása a miniszteri engedély kérésé követeztében a mai napon november 18-ra halasztódott el. A megváltott jegyek érvényesek.

Félrevezetik Ön t. akkor, ha „OLLA” helyett silány utáncatokat ajánlanak. Ne tegye kockára egészségét. Kérje Ön is kimondottan arévítizedek óta elismert és legjobbnak bevált „OLLA”-t eredeti csomagolásban.

Szombat déli fél egy óráig lehet jelentkezni a temesvári autobuszra az Aradi Közlöny kiadóhivatalában

Már csak korlátolt számú hely van

Arad sportársadalmának és az AMTE népes drukkertáborának osztatlan tetszésével találkozott az a gondolat, hogy az AMTE vasárnapi Kinizsi elleni nagy fontossággal bíró mérkőzésre a piros-feketék klubjának vezetősége autobuszokat indít. Az AMTE ecélből kibérelte az Arad és Ujarad között közlekedő nagyszerű autobuszokat. Egy autobuszkarth kényelmes férőhelye 24 személy számára szól. Az utiköltség oda és vissza 80 lej, míg kedvezményes meccsjegyekről a rendezőség gondoskodik. Az autobusz vasárnap délel-

URANIA

Ma, szombaton 3 órakor 8, 10, 13 lej
5 órától 10, 13 és 20 lej
DUVIVIER művészi rendezése;
5 ELATKOZOTT GENTLEMAN
Eredeti felvétel az afrikában élő dervisek és varázslók életéből.
Camilla Horn, Jack Trevor, Hans Stenberg.
Vasárnap d. e. 11 órakor **KETTŐS MŰSOR**
Armata Azzurra Az olasz repülő életéből
Megszólt a szívem Alpár Gitta, Gustav Fröhlich.
JÓN: Közkívánatra! A MELLÉKUCCA.

Hangverseny az aradi lutheránus templomban

Luther Márton születésének 450-ik évfordulója alkalmával

Luther Márton születésének 450-ik évfordulóját ünnepelte ma Arad evangélikus társadalma a lutheránus templomban megtartott magasnívójú egyházi hangverseny keretében. Péntek este 7 órai kezdettel nagyszámú közönség töltötte meg az aradi lutheránus templomot. A templomi ünnepség az „Erős vár a mi Istenünk!” című zsoltárának első két szakaszának elénekelésével kezdődött, majd Dénes Béla ev. segédlelkész mondott magasszárnyalású imát. Haydn „Large”-ját megkapó zenei felkészítéssel és precizitással játszó el az aradi zenekedvelők ifjúsági kamarazene-együttese Scherhad Ernő rutinizott vezénylete alatt, Pálné-Lautner Emma hatásos orgonakísérettel.

Frint Lajos ágostai evangélikus püspök mondotta el ezután mélyenszántó, értékes gondolatokkal felépített, nagyhatású beszédét „Luther és a történelem” címen. Beszéd Luther neveléséről, lelki küzdelmeiről a reformáció eszméinek kialakulása alatt. Kifejtette, hogy Luther fellépésével született meg a történelem újkorának hajnala, miután Luther nemcsak a vallást állította vissza evangéliumi alapjaira, hanem a kultúrát is.

A befejező részben Frint Tibor gimn. tanuló „Reformáció” címen hatásos, szép szavakat adott elő, majd az ifjúsági kamarazene-együttes Bach „Meditáció”-ját adta elő komoly zenei tudással, művészettel. Ismét szavakat következett: Rónay Ida gimn. tanuló „Luther emlékezete” címen adott elő megkapó költeményt nagyon ügyesen. Záróima és áldás után a hívek az „Erős várunk nekünk az Isten!” kezdetű zsoltár hangjai mellett hagyták el a templomot.

— Dr. Molnár István, a budapesti poliklinika volt orvosa, specialista, rendelőjét áthelyezte Str. Col. Pirici 5 (A színház háttámaszánál). Rendel. bőrnemi-, vizeleti- és belbetegeknek.

— Áramszünetelés. A Villanytelep igazgatósága értesíti a n. b. fog. Vasillatkozónsége, hogy nagyobb mérvű javítások miatt f. hó 12-én, vasárnap — kedvező idő esetén — az áramszolgáltatás szünetelni fog. Reggel 8—11 óra között: Bvdul Carol, Bvdul Dragalina, Str. Malul Domniței, Str. Malul Muresului, Calca Sagima, Str. Stroiescu, Str. Eminescu, Str. Brancovici, Str. Baritiu, Str. Gh. Lazar és az ezen uccák által határolt részeken, D. e. 11—1 óra között a Grădišten.

pont 12 órakor indul az AMTE klubhelyisége az új Neuman-palota előtt. Előjegyzéseket az Aradi Közlöny kiadóhivatala (fiókkidő a Minorita-templommal szemközti) már csak korlátolt számban fogadnak el. Jelentkezéskor felítendő a 80 lej, ami ellenében jegyet szolgáltatunk ki. A meccs belépő jegyet vasárnap Temesvárott Stengl Imrétől, az Aradi Közlöny munkatársától lehet átvenni. Az autobuszra jelentkezéseket kiadóhivatalunk csak szombat déli 12 óráig fogad el.

Virág-vernisszázs Aradon

Szemképráztató séta az aradi kertészek kiállításának sajtóbemutatóján a Petőfi-uccai Andrényi-vasraktárban — mesterséges sziklák, csörgedező források és virágszönyegek között

A Tavasz, a Nyár dus szinpompája költözött be ma este az Andrényi-vasraktár volt Petőfi-uccai helyiségeibe. A kapuban sudár fenyők álltak posztot és amikor az ember az előcsarnoktól jobbra lévő terembe belép, az ucca komor, esős és ködös novemberi estéjének csodálatos és szinte hihetetlen ellentétéként, gyönyörű park fogadja: a teremben végig virágszönyeg terül el, modern stílusú virágágyak között vezet az út, a falak mentén az asztalokon csokrok, kompozíciók, amott az egyik sarokban szikla emelkedik, amelynek lábánál forrásvíz csörgedez és a terem hátterében méltóságtelesen sorakoznak a legértékesebb és legértékesebb diszfenyők. A szomszéd helyiségekből gágogás, kukorékolás hallatszik: a Mezőgazdasági Kamara támogatásával és a „Carierul” egyesület égisze alatt rendezett kiállításon vagyunk. Balra fajbaromfiak ketrecai, a méhészet, a nyulkiállítás, jobbra pedig virágillat, a színek pazar variációja, festő-plakettán nincs ilyen, ehhez hasonlót csak a Természet adhat.

Az aradi kertészek tíz esztendő szünet után, kiállításban viszik a közönség elé mindazt, ami kertjeikben a legszebb és ezzel bebizonyítják, hogy nemcsak felvehetik a versenyt a régi riválissal, Temesvárral, de felül is mulják. A kiállítás ötletes, a rendelkezésre álló területet ökonomikusan kihasználó tervezetét Schwartz Sándor, az aradi városi kertészet kitűnő főkertésze készítette. A tervezet szerint az egységes kompozíció virágágyakra oszlik, amelyeket más-más kertész állított össze saját virágaiból. Az első csoport Szabó József (Str. Vasile Paguba 23.) munkáját dicséri. Különösen a chrysanthemum, cyclamen kapott itt helyet, de felvonul a nárcisz és a fehér primula is. A szemben lévő sarokban vadregényes sziklacsoport vonja magára a figyelmet, amelyet Szücsy János (Strada Capitan Ignat, volt Kapa-ucca 28.) tervezett és különleges sziklanövényekkel díszített. Az illúziót emeli az a mesterséges forrás, amely a sziklák közül bugyog elő. Szücsy János modern kert-terveket is kiállított, virágágyát pedig gyönyörű cyclamenek, dracaenák, chrysanthemumok díszítik. Weil Alajos, a kertészek egyesületének ügyvezető elnöke (Zsigmondháza), cserepes virágokat, impozáns diszfenyőket, rhododendronokat, faiskolai cikkeket, pálmákat állított ki és az ő kertészetéből kerültek ki azok a fenyőcsoportok is, amelyeket a bejáratnál helyeztek el. Szedlák Antal (Str. Tepeş Voda, felsőtemető mellett) izléses virágágyában szerénységük ellenére, feltűnést keltenek a kiállításra való árvácskák, de képviselőket nyertek itt az előkelőbb családok: a chrysanthemum, az asparagus és a primula is. A következő csoport Schneider János kertésze (Mosóczytelep, Str. Negruţiu 1.). Itt fikuszok, buxusok, cactusok vonják magukra a figyelmet. Gazdájuk arról is nevezetes, hogy Erdély egyik legképzettebb rózsakertésze.

A kiállítás egyik legszebb részlete a városi kertészet virágágya, amelyet Schwartz Sándor főkertész állított össze. A virágágyat a modern, egyenes vonalvezetés jellemzi. Középen terebélyes palma emelkedik, amelynek lábánál tarka virágszönyeg terül el. Jahaoda Béla (Strada Eminescu 9.) virágágyát kis kókusz-pálmák szegélyezik és keretét pálmák, zöld növények szolgáltatták. A virágágy kompozícióját pedig cyclamenek, primulák, gyönyörű aurocariák, festői chrysanthemumok alkotják. Külön szerepel a cég kötészeti osztálya is, amelynek anyagából a finom izlésre valló menyasszonyi csokrot, a történelem távlatából kilépő, de mégis az élet üdeségével ható Biedermayer-csokrot, a művészkoszorút, valamint a vázavirágokat említjük meg. A Délvidék hangulatát hozza a terembe Liczkó Lajos (Strada Maraceanu 23.) pécsi kertésze-

tének citromfája, amely a zord időjárást és novembert meghazudtolva — Aradon gyümölcsöket hajtott. A Liczkó-kertészet ezenkívül zöld disznövénnyel, ficusokkal, asparagussal szerepel, de helyet kap a kollekción a chrysanthemum is. Szabó Károly (Strada Numa Pompiliu, volt Kasza-ucca) 81—83.) virágágyát a ficusok és pálmák mellett, Dracaenák, primulák tarkítják. Papp Lajos (Strada Teodor Serb 27.) virágágyak közepontjában gyönyörű aloe áll, amelyet chrysanthemum, cyclamen, primulák, phylodendronok, óriás asparaguskok és különleges kaktuszok csoportja vesz körül. Általános feltűnést kelt az a két méteres torony, amelyet Pauzár Sándor (Strada Bratianu 9.) virágágyából állított össze. Ugyancsak az ő kertészetét dicsérik az óriás-kalarábék, a különleges ezüsthenyők, valamint a művészi japán kertcskéik, a diszcsokrok és asparaguskok. Mi-

helyi Vidor (Városi Színházzal szemben) virágágyait cyclamenből és szobafenyőkből állította össze. Az ő alkotása a virágokból összeállított vörös „Álomhajó” is, a Biedermayer és fenyőtoboz koszoru is.

Nemcsak aradi, de országos viszonylatban is eseményt jelent Szabó István pankotai faiskolájának kiállítása. Szabó István tudvalevőleg Románia egyik legképzettebb fenyőkultivátorja és pankotai iskolájában a legértékesebb fenyőfajták is megtalálhatók. A kiállított anyag között felvonulnak tulajdonképpen változatban (arany, piramis, gömb), juniperusak (borókák), a híres Juniperus chinensis, a tarka boróka, az ezüstváltozat, a taxus ritkaságzámában fajtái, az abiesek legértékesebb változatai, az ezüstlevelű arizonica, a nordmaniana, az aranylevelű buxus, a Linocera nitida, a legnagyobb levelű buxus, az evonimus arany és ezüst változatban, a piceák és a park- és disznövénnyek egész sora. Izléses anyaggal járul hozzá a kiállításhoz Scharn Mária (városházával szemben) és Kollár Mária kertésze is. Mindkét kertészet menyasszonyi csokrokkal, koszorúkkal, alkalmi kosarakkal szerepel.

A virágkiállítás, amely szombaton délelőtt tíz órakor nyílik meg ünnepélyes keretek között, minden bizonnyal hozzá fog járulni az aradi kertészet jóhírnevének emeléséhez és felvirágoztatásához.

SPORT KÖZLÖNY

Eien marad-e az AMTE, első lesz a Gloria-CFR? — erre ad feleletet a vasárnapi forduló

Séta a Nemzeti Bajnokság meccsel körül. — Sok egyesület már az utolsó mérkőzését játsza

Az idei évad kétségtelenül olyan sikereket hozott Arad futballsportjának, amelyre ezideig még példa alig volt, hisz az erős konkurenciában a tavaly hátul kullogó és a kiesés rémétől állandóan fenyegetett AMTE ma a hozzáértő vezetés következtében az első helyre küzdötte fel magát, míg a Gloria-CFR sikert-sikerre halmozva, pompás eredmények révén a második helyre került. Vasárnap mind a két aradi egyesületnek, úgy a Gloria-CFR-nek, mint az AMTE-nak nehéz, nagyon nehéz ellenfél jutott. A nagyobb kvalitásokkal rendelkező ellenfél a Gloria-CFR csapatáé. Az országos bajnok Ripensia, amely vasárnap a nagyszerű formára felutott Gloria csapatával veszi fel a küzdelmet Aradon. Az AMTE Temesvárra látogat el, ahol a hazai pálya és a közönség előnyeit élvező, már hat pontot összegyűjtött Kinizsivel találja magát szembe. De tegyük sétát a vasárnapi forduló körül.

Első lehet a Gloria-CFR, ha vasárnap legalább egy pontot elcsip a Ripensia csapatától és ez az aradi együttes mai kitűnő formája mellett nem is látszik lehetetlennek. Ebben az esetben a Gloria-CFR a francia rendszer előnye alapján jut az első helyre. A csapat most valóban jó formában van és ehhez hozzájárul még az is, hogy a szellem kitűnő. Minden egyes játékost áthat az a tudat, hogy győzni kell és reméljük, hogy ez sikerülni is fog. A Gloriában sikerrel oldották meg a kapus-kérdést, amennyiben vasárnap már valószínűleg Löwenberg fog játszani, így a csapat a következőképpen fog festeni: Löwenberg—Huszti, Valentin—Szabó, Faur, Pecican—Igna, Dobra, Tabac, Marianut, Mercea. A Ripensia csapata a következő lesz: Zombory—Bürger, Hoksári—Dehelean, Kotormány, Lakatos—Bindea, Beke, Ciolac, Raffinszky, Dobay. A mérkőzés bírója a bucaresti-i Costel Radulescu lesz.

Az AMTE megtarthatja vezető szerepét, de ehhez okvetlenül szükséges, hogy mindkét pontot hazahozza, ez azonban nem olyan egyszerű dolog, mert a Kinizsi egészen bizonyos, hogy minden erejét latbaveti a meccs megnyerésére. A Kinizsi előnyét jelenti a hazai pálya és a hazai közönség, de ezt az utóbbit az Aradról átránduló népes drukkertábor ellensúlyozni tudja. Az AMTE az Universtatea mecca óta nem produkálta azt a meggyőző já-

tékot, mint azelőtt, de reméljük, hogy a pirosfekek tudni fogják, hogy mit jelentene a vasárnapi győzelem. Amennyiben sikerül mind a két pont elhódítása, akkor az AMTE tovább viszi a vezető szerepét. A csapat már szombaton, a korai délutáni órákban Stengl Imre főtitkár és Gulyás József edző kíséretében fog átutazni, hogy másnap pihenten vegye fel a küzdelmet a most kiváló formában levő ellenfelével. Az AMTE-nak az utóbbi időben diadalmasan szereplő csapata egy ponton meg fog változni, ugyanis a játékgoyot nyert Ruttkay Gyula fogja átvenni Steiner szerepkörét. A csapat egyébként a következő lesz: Tyukodi—Habás, Tóth—Lingurar II., Dvorzsák, Szurdi—Tolán, Szinder I., Magold, Gömör, Ruttkay. A Kinizsi ebben az összetételben veszi fel a küzdelmet: Osztermann—Kohl, Hetzer—Nagy, Zelenák, Demetrovits—Szilárd, Zelenák II., Glassz, Weisz, Zemler. A mérkőzést a nagyváradi Balogh fogja vezetni.

Az őszi fordulót néhány csapat lezárta. Váradon a bucaresti-i Xifando bíráskodása mellett csak össze a Crisana a BCFR csapatával. A NAC a fővárosban a Juventus ellen veszi fel a küzdelmet. A mérkőzés bírója Radu Istrati. Marosvásárhelyen a Mures az Unirea-Tricolor csapatát látja vendégül. A játékvezetői tisztet a szebeni Dordea tölti be. Kolozsvárt az aradi Vladovits Sándor kapitány bíráskodása mellett méri össze erejét az Universtatea a Brasoviával. Valószínű az Universtatea győzelme. Szebenben a Soimii a kolozsvári Romaniát látja vendégül, bíró a bucaresti-i Barsu lesz.

O Bajt két hónapra tiltották. A Román Kupa-bizottság, Vancu bíró jelentése alapján foglalkozott a CFR—ATE meccsen lejátszott botrányral és Bajti Bojiu ATE-játékost két hónapra eltiltotta a nyilvánosság előtt való szerepléstől.

O Az ATE is klubhelyiséget nyit. Arad egyik leggyekvőbb egyesülete a közel jövőben fogja felavatni a Szabadság-tér 21. szám alatt kibérelt pompás klubhelyiségét. Arad klubváros lesz...

O Hunyadi a Ferencváros hátvédjátékosa. A pesti zöld-fehérek Korányi elárvult helyére ismét leszerződötték Hunyadit, a klub régi játékosát.

Pénteken lejárt a forgalmiadó-fizetés határideje, senkit sem bírságotlaktak meg

Pénteken, e hó 10-én járt le az októberi forgalmi adók fizetésének határideje. Mivel néhány héttel ezelőtt a forgalmiadó törvényt meglepetésszerűen megváltoztató pénzügyminiszeri rendelet egész csomó gyáripari és más kategóriával szemben állapította meg a forgalmiadó fizetési kötelezettségét, az aradi pénzügyigazgatóság ellenőrzői végigjárták ezeket az adózókat és arra figyelmeztették őket, hogy nekik is ki kell fizetni a forgalmiadót. Az érdekelt iparosok és gyárosok tiltakoztak ez ellen, mert szerintük a törvényt nem lehet miniszteri rendelettel az adózók terhére megváltoztatni és különben is a rendelet nem oszlatta el a forgalmiadó fizetése körül keletkezett homályt. A Kereskedelmi és Iparkamara ez ügyben feliratot intéz az illetékes minisztériumokhoz, de azért ajánlatos a pénzügyigazgatóság forgalmiadó ügyosztályától (II. emelet) felvilágosítást kérni.

Itt említjük meg, hogy ma fejeződött be az aradi forgalmiadó regiszterek ellenőrzése és a kontrollorok megállapítása szerint, Aradon mindenki igyekszik pontosan vezetni a regisztereket, de a komplikált rovatok kitöltése olyan nehéz, hogy az egyszerű adózók képtelenek precízen vezetni a könyveket. A pénzügyi tisztviselők mindenkit felvilágosítanak arról: hogyan vezessék a regisztereket, de senkire sem szabtak ki bírságot.

= **Negyvenhárom gabonarakartát építenek.** Bucurestiből jelentik, hogy a kormány végleges elhatározása szerint, 300 millió lejt fektetnek gabonarakarták építésébe. Elsősorban a kikötőhelyeken építik ezeket a tárházakat. Mihelyt a kikötőket jó gabonarakartákkal látták el, sor kerül az ország más gazdasági centrumaiban is a raktárak építésére.

= **Aradi hetipiaci árak.** Tejtermékek: édestej 4-5 lej, tejfél 25-30 lej, tehénturó 8-10 lej, juhturó 26-28 lej. Zöldségpiac: hagyma kg. 1-1.50, kel darabja 2-4, burgonya kg. 2-2.50, szárazbab literje 5-6, erős-paprika 3 darab 1, zöldpaprika 2-3 darab 1, kék paradicsom 3-5, retek 2 darab 1, paradicsom kg. 4-5, savanyu káposzta kg. 3-4 lej. Gyümölcsárak: szőlő kg. 10-16, alma 6-12, körte 6-14 lej. Baromfi piac: kővér liba 200-260, sovány liba 90-110, sovány kacska 40-60, kövér kacska 60-90, tyúk 80-100, csirke nagyság szerint 25-55, tojás drb. 1.50-1.80 lej. Élőállatvásár: szarvasmarha 7-8, borjú 15-17, sertés 16-18 lej kilogrammonként élőszuliban. Gabonák: új buza 380-400, kukorica 220-230, rozs 200, árpa 190, zab 170-180 lej métermázsánként. Takarmányárak: széna 100-110, lóhere 120-130, szalma 30-50 lej métermázsánként.

Rádió műsor

— *Romániai időszámítás.* —

SZOMBAT, NOVEMBER 11.

Bucuresti. 13: Gramofon. 14-15: Könnyű lemezek. 18: Corologos-jazz. 20:20: Gramofon. 21: Lupu cselőművész játéka. 21:45: Dumitrescu H. énekel. 22:15: Kreuzer schrammelnégyes. 23: A rádió népzene-kara román zenét ad elő. — Budapest I. 7:45: Torna. Utána: Gramofonlemez. 10:45: Hírek. 11: Felőlvások. Közben: Gramofonlemez. 13: Déli harangszó. 13:05: Hofmeister szájharmonika-kettős és Lakatos Árpád (saxophon). 13:30: Hírek. 2:30: Az államrendőrség zenekara. 5: A Rádióélet meseórája. 6: Séta Budán az egészség forrásai körül. Mikrofonriport. 6:45: Bertha István szalonzene-kara. 7:30: Rádió amatőrpósta. 8: Csorba Dezső és cigányzenekara. 9: Előadó-est. 10: A Soproni Liszt Ferenc Zeneegyesület hangversenye Sopronból. 11:40: Gramofonlemez. — Bécs. 12:30: Rádiózenekar. 14:10: Művészlemez. 16:45: A bécsi Schubert-daiszövetség ünnepi hangversenye. 20: Luther Márton négyesközötte-medik születésnapjára. 21:40: Osztrák operákból. A népoperal zenekar. Anday Piroska alt és Hammes bariton hangversenye. 23:25: A Haupt-zenekar. — Belgrád. 12: Gramofon. 13:05: Rádiózenekar. 17: Szupranovics zongoraművész játéka. 17:30: Gramofon. 20: Chopin: Csellósónata. 20:30: Gramofon. 22: Rákó-zenekar. 22:40: Milutinovics Mlle népdalokat énekel. 23:10: Táncczene. — Brünn. 12: Gramofon. 13:35: Déli zene. 16:30: Gramofon. 20:25: Fuvós rendőrszenekar. 21:25: Fürstenau: Szerzemények fuvolára és gitárra. 22:25: Gramofon. — Kassa. 12:30: Gramofon. 13:30: Rádiózenekar. 17:50: Gramofon. 18:30: Gramofon. — Königsberg. 7:35-9: Könnyű zene. 12:30-14: Szóakoztató zene. 14:05: Hangkép. 14:30-15:30: Vidám lemezek. 17: Szóakoztató zene. 19:25: Német népdalok. 21:10: Tarka est. 23: Hírek. Majd 1.30-ig: Táncczene Berlinből. — Königs-wusterhausen. 15: Idegen országok zenéjéből, gramofon. 18:20: Teazene. 19:30: Gramofon Brahms: Részletek a Német rekvemből. 24-1:30: Königs-wusterhausen és Hamburg közös táncestje. — Milano. 17:45: Gyerekkuckó. 18:10: Kamarazene. 20:40: Gramofon. 21: Beszélőújság. 21:30: Gramofon, utána gabetti Marcia Reale, Blanc, Giovinezza. 22: Opera. — Mor. Ostrava. 12: Gramofon. 17: Radvanice fuvós parasztszenekar. 19:25: Indián dalok és mondák. — Róma. 18:15: Könnyű zene. 21:15: Diadone mezzoszoprán énekesnő estje. 21:45: Metaili Blanka zongorázik. — Varsó. 13:05: A légiók dalai lemezen. 16:40: Katonazene. 17:55: A légiók a zenében, dalokkal. 21:15: Ünnepi hangverseny a lengyel állam függetlenségének 15. évfordulója alkalmából. Zeneművek 1918-1933-ból. 24: Vidám est Lembergől. 1: Ünnepi est a varsói királyi palotából. A köztársaság elnökének beszéde.

VASÁRNAP, NOVEMBER 12.

Bucuresti. 11:45: Egyházi zene lemezen. 12: Szimfonikus lemezek. 13: Vegyes lemezek. 14:15: Könnyű lemezek. 18: Marcu-zenekar. 19:15: Marcu-zenekar. 20:20: Gramofon. 21: Gucianu Emilia énekel zenekari kísérettel. 21:20: Rádiózenekar. 22:15: Rádiózenekar. 23: Jazz egy vendéglőből. — Budapest I. 10:15: Hírek. 11: Egyházi ének és szentbeszéd az egyetemi templomból. 12:15: Evangélius istentisztelet. 1:25: Gömbös

Gyula miniszterelnök beszéde. Utána kb. 2: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. 3: Gramofonlemez. 4-45: Szarvas Klára hárfázik. 5:30: Dr. Müller Vilmos: „A meghüléses betegségek”. 6: Cigányzenekar. 7: Surányi Miklós előadása. „Jéna”. 8:30: „Küzdelem a lustasággal”. Huszár Károly vidám csevegése. 9: Hírek, sporteredmények. 9:20: Színműelőadás a Studióból. Hervé: „Lili”. Énekes színmű 3 felvonásban. Utána kb. 11:30: Len Baker jazz-zenekara. — Bécs. 10:25: Szövetségi hánusz. 10:30: Beethoven: C-dur mise. 13:20: Mai osztrák zeneszerzők dalai. 13:50: Rádiózenekar. 16:30: A Mairecker-vonósnégyes játéka. 18:15: Rádiózenekar. 20: Völcker Ferenc énekel. 22:30: Wagner: „Siegfried”, III. felvonás, közvetítés az állami Operából. — Belgrád. 12: A Sztankovics-zenekar szimfonikus hangversenye. 13:40: Gramofon. 16: A Pobeda-zenekar népzeneje. 16:30: Gramofon. 17:30: Sztalics Nada délszláv dalokat énekel. 18: Táncclemezek. 20:50: Tarka est. 23:15: Cortot-lemezek. 23:45: Cigányzene. Berlin. 18:15: Német operák lemezel. 19: Az élet alkonya, irodalmi és zenés egybeállítás. 20: Berlin és Königs-wusterhausen együttes hangversenye. — Brünn. 10:15: Balalajkzene. 11:05: Szakszofonjáték. 18:50: Gramofon. 19: Német óra. Cornelius: A bagdadi borbély, 2 felvonásos vígopera. — Kassa. 11:05: Gramofon. 18:30: Helyszíni közvetítés Bártfáról. 20:20: Vidám óra. — Leipzig. 7:35: Kikötői zene Brémából. 11:15: Kanéne. 12:30: Bach: 115. kantáté. 13: Déli zene. 15:35: Dailemezek. 17: Délutáni zene. 19: Diener zongoraművész játéka. 20: Berlin. 23: Hírek. Utána 4-ig Berlin. — Mor. Ostrava. 10:45: Gramofon. 12: Rádiózenekar. 20:20: Rotter Alfréd zongorázik. 21: Szóakoztató zene. Prága. 8:30: Karlsbad fürdőzenekar. 11:05: Cseh szerzők tánc-dalai két zongorán. 13:15: Rádiózenekar. 16: Humperdinck: Jancsi és Juliska, meseopera a Nemzeti Színház-ból. 18:20: Gramofon. Utána: Hermann-schrammel-zenekar. — Varsó. 13:15: A filharmonikusok hangversenye. 15:25: Dallemezek. 16:20: Lazaró tenorista lemezel. 19:40: Vidám dalok. 21:05: Könnyű zene. 22:30: Vidámest Lembergől. 23:40: A rádiózenekar bécsi zeneestje Turney énekesnővel.

KÖNYVEK

Childers: „A rejtélyes könyv”. A különböző hatalmak kémszervezetei életre-halálra szóló hajsztát indítanak a fontos könyv birtokáért s ebben a titkos földalatti harcban semmiyea eszközből sem riadnak vissza. A rendkívül izgalmas regény minden lapja új, meglepő helyzet elé állítja az olvasót, míg ismerünk az újabb detektív- és kalandorirodalomban olyan munkát, mely izgalmaságában és ugyanakkor irodalmi értékében Childers könyvéhez volna fogható. „A rejtélyes könyv” az Atheneum kalandorregény-sorozatában jelent meg. 28 lej minden könyvkereskedésben, vagy ahol nincs, Lepagenál: Kolozsvár.

A szerkesztésért:

Dr. STAUBER JÁNOS

felel.

APRÓHIRDETÉSEK.

Az apró hirdetések díjat tavak szerint számítjuk. Minden szó 4 lej. A legkisebb hirdetés 10 szögig 40 lej. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amely eredeti alakjában nem érthető, megváltoztassa. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni.

Apróhirdetéseket este 9 óráig vesznek fel az Aradi Közlöny kiadóhivatalai. - Telef.: 151

LEVELEZÉS.

KIADÓHIVATALUNKBA a következő jellegű levelek érkeztek, melynek átvetelét kérjük: „Komoly”, „Immerellen”, „Borpince”, „Szorgalmas”, „Barna”, „Jó üzlet”, „Modern”, November 1”, „28-29”, „Patak”, „Csemege”, „48 éves”, „Fekete tulipán”.

LAKÁS.

EGY KÉTSZOBAS udvari lakás, melegekényességgel Str. Stroiescu (Teleky-ucca) 31. szám alatt kiadó. 4242

DISZKRET bejárata butorozott szoba kiadó, volt Weitzer János-ucca 13. 4250

EGY-KÉT és háromszobas lakás kiadó. Bővebbet az Aradi Közlöny kiadóhivatalában, a Minorita templommal szemben.

KIADÓ a volt Szabadság-ter közvetlen közelében 2 szoba, előszoba, konyhából álló lakás. Bővebbet: az Aradi Közlöny kiadóhivatalában, a Minorita templommal szemben.

EGYSZOBAS, konyhas lakás 16terem kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában, a Minorita templommal szemben.

VÉTEL ÉS ELADAS.

PERZSA, aiskin, csikó, mormotta. stb. bundák, szőrmebéléses férfi és női kabátok, komplett művekből álló könyvtár, lexikonok, perzsaaszonygek, zongorák, szobaberendezések, 12 személyes üst evőkészlet, vitrinek, antik szalon, dísz-tárgyak stb. kaphatók SALGONE bizom. üzletében Str. Horia 1. (Széchenyi-ucca) Neuman-palota.

Alkalmi vétel!

Ebédli, tnalett és egy l. rendű borbélyberendez s. eladó háttulajdonosnál. Str. Moise N.coara No.9/II. Petofi-u.) 4237

KERESEK aiskin csikó és perzsa bundákat, férfi és női kabátokat, deurális porcellánokat, ezüst tárgyakat, 6 és 12-es ezüst evőeszközöket, cvári ebédli és uzózzonygeket, perzsa - szönyegeket, szobaberendezéseket, varrógépeket, vitrineket, stb. SALGONE bizom. üzletében, Str. Horia 1. (Széchenyi-ucca) Neuman-palota.

GYONYORÚ FARAGOTT EBÉDLŐ modern ur szoba, nálok 8500 lejtől, fehér konyhakredenc 800 lej, Singer varrógép 1500, eszlárok 800 tól, zongorák, o-mánok 700-tól, antik butorok, festmények, szönyegek, dísz-tárgyak nagy választékban. — Ezüstöt, aranyat, brilliáns, szönyeg, dísz-tárgyakat, zongorát, pianót a legmagasabb napi áron veszünk. Zalogtárgyakra a legmagasabb összeget csak az általunk képviselt temesvári Zalogház folyósítja. — Meghosszabbításokat a legolcsóbban vállalunk „COMISSIO” biz. üzlet, Bul. Reg. Maria 18., Dacia kávéház mellett. KESZPENZÉRT MEGVÉSZÜK minden eladó dolgot.

ARANYAT, EZÜSTÖT készpénzért sürgősen vesznek. COMISSIO Dacia-kávéház mellett.

TISZTA MOSOTT RONGYOT gépek tisztítására kisebb tételben keresünk megvételre. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 100

INGATLAN.

ARAD környékén vannak 50-80 holdas birókat. Ajánlatokat kérem „Mérnök” jellegre az Aradi Közlöny kiadóhivatalába leadni. Ügynökök kizárva. 4247

VENNEK 3-4 szobas, lehetőleg teljes komfortos kertés magánházat, vagy villát. Ajánlatokat kérjük: Varga, Str. Metianu 6. alá leadni. Ügynökök kizárva. 4248

BELVAROSHOZ közeli uccában házhoz-lyet készpénzért veszek. — Cimeket az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kérek. 4251

ÜZLETEK.

ÜZLETHELYISÉG a v. Szabadság-ter sarkánál, azonnalra kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

KÜLÖNFÉLEK.

Tiszta, mosott rongyot

gépek tisztítására kisebb tételben keresünk megvételre.

Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.